

Managementletter 2018

**Gemeente
Berkelland**
10 januari 2019

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Berkelland

Inleiding

Doetinchem, 10 januari 2019
474001/HdF/NK

Geacht College,

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening over kalenderjaar 2018 van uw gemeente hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Naar aanleiding van deze controle rapporteren wij u over onze bevindingen en aanbevelingen. De bevindingen en aanbevelingen zijn bedoeld als constructieve input voor college en management als onderdeel van het continu veranderen en verbeteren van de beheersing van uw organisatie. Vanaf het kalenderjaar zijn wij uw nieuwe accountant. Wij hebben met een frisse blik naar de processen gekeken.

Wij hebben de interimcontrole verricht in overeenstemming met het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Nederlands recht vereist onder andere dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het college van Burgemeester en Wethouders. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Tot slot willen wij onze dank uitspreken voor de medewerking die ons gedurende de uitvoering van onze werkzaamheden is verleend en de prettige wijze van samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Inhoudsopgave

1. Kernpunten en
samenvatting

2. Aandachtspunten
Raad

3. Algemene beheersing

Sterke punten

Ontwikkelpunten

4. Beheersing processen

Hoog

Midden

5. Aandachtspunten
jaarrekening

6. Ontwikkelingen / wetgeving

7. Afsluiting

Als u deze managementletter digitaal leest, kunt u door te klikken op de blokken gelijk naar dat onderdeel springen.

Als u op het logo onderaan de pagina klikt komt u weer terug op deze pagina.

Kernpunten en samenvatting

1. Kernpunten

Bij de interimcontrole hebben wij de interne beheersing van uw gemeente gecontroleerd. Hier treft u de belangrijkste kernpunten c.q. aandachtspunten aan vanuit deze controle.

Bij onze controle beoordelen wij de algemene beheersing en de beheersing van de processen. Een samenvatting van de aanbevelingen treft u op de volgende pagina's aan.

Algemene beheersing

Uw organisatie is zich ervan bewust dat controles nodig zijn. Zo is er onder andere sprake van een systeem van interne controle en zijn processen grotendeels op orde. Het verder uitbouwen van de interne controleprogramma's kunnen een belangrijke stap zijn voor het realiseren van het intern-control-statement, dat het College vanaf 2021 aan de Raad afgeeft. Hierin verklaart zij dat de interne controle zodanig is georganiseerd dat belangrijke fouten en onrechtmatigheden worden gezien.

Naast de sterke punten onderkennen we een aantal ontwikkelpunten. Veel van deze ontwikkelpunten hebben reeds de aandacht van het management en er zijn plannen om verbeteringen door te voeren.

De sterke en ontwikkelpunten zijn op de volgende pagina kort benoemd.

Integer handelen is belangrijk voor uw gemeente. Hier wordt op verschillende wijze invulling aan gegeven. Het bewustzijn op frauderisico's kan verder worden vergroot.

De belangrijkste risico's voor de controle van de jaarrekening 2018 zijn:

De naleving van de Europese aanbestedingsregels

De bevoegdheid voor het bestellen van goederen en diensten is laag in de organisatie belegd. De bewaking op de juiste wijze van aanbesteden is hierdoor moeilijk en gebeurt decentraal. Door deze inrichting van het proces ontstaat er een mogelijk verhoogd risico op verkeerd aanbesteden. Voor 2018 zullen we gevolgde procedures van de aanbestedingen achteraf controleren.

Controle WMO en Jeugd

Bij de controle van de zorguitgaven voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdwet die in natura worden verleend steunde uw organisatie vorig jaar en dit jaar op de controleverklaringen van de zorgorganisaties voor de levering van de zorg. Hiervan bent u afhankelijk. Om dit niet te willen zijn is het belangrijk dat uw organisatie een eigen controlesysteem opzet, zodat de noodzakelijke controle-informatie eerder beschikbaar is.

Dit geldt ook voor de controle op de rechtmatige besteding van de persoonsgebonden budgetten voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Controle op de geleverde prestaties voor de ingekochte goederen en diensten

Er zijn veel budgetbeheerders. Budgethouders en budgetbeheerders kopen zelf in én accorderen de factuur ook. Omdat de controle op de levering van de dienst of het product niet door een ander wordt verricht is een steekproefcontrole uitgevoerd op de rechtmatigheid van de inkoop.

Naleving Besluit Begroting en Verantwoording

De verslaggevingsregels voor gemeenten blijven in ontwikkeling. In hoofdstuk 5 hebben wij de laatste ontwikkelingen weergegeven. Wij vragen u de juiste naleving hiervan intern te toetsen, voordat de jaarrekening wordt opgesteld.

Algemene beheersing (Samenvatting)

Bij onze controle hebben wij de algehele beheersing van uw organisatie beoordeeld.
In onderstaande tabellen geven wij de door ons onderkende sterke en ontwikkelpunten weer.

Sterke punten

1. De governance structuur is ingericht
2. Er is een actuele risico-inventarisatie
3. Het normenkader en het controleprotocol zijn vastgesteld
4. De AVG procedures zijn opgezet
5. Er wordt juridische controle uitgevoerd

Ontwikkelpunten

1. Verdere beheersing frauderisico's
3. Interne controle uitbouwen
3. Doorontwikkeling stuurinformatie

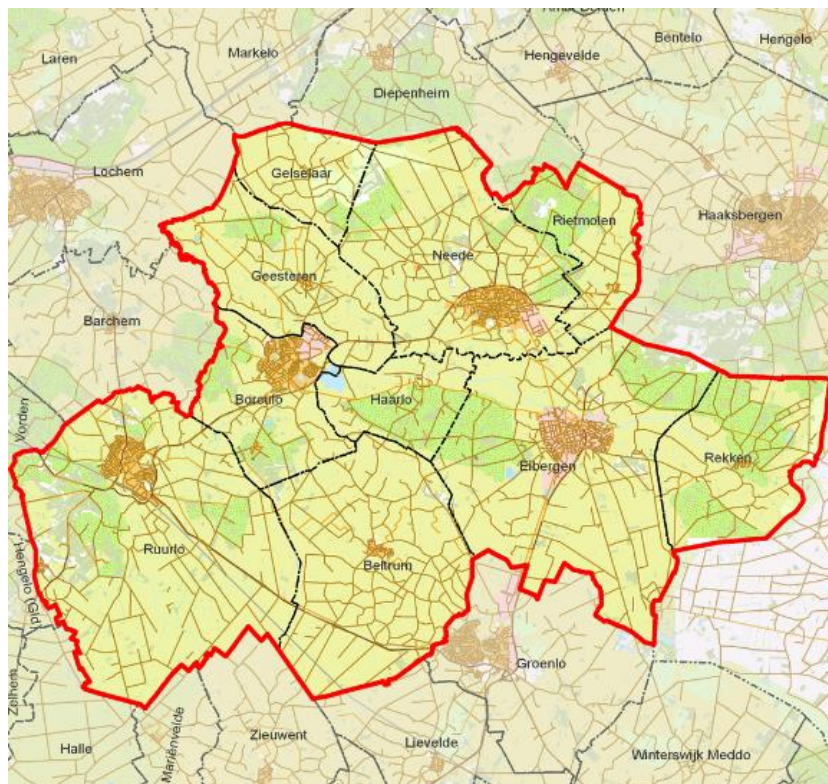
Samenvatting beheersing processen

In onderstaande tabel geven wij een samenvatting van de aanbevelingen weer ter verbetering van de interne beheersing van uw organisatie. Wij hebben deze gerubriceerd naar Hoog, Midden of Laag belang. De onderstaande aanbevelingen hebben een HOOG belang.

Proces	Herkomst	Aanbevelingen met een HOOG belang
Inkopen	2018	Het documenteren van de geleverde prestaties; De bevoegdheden vanuit de mandatering geautomatiseerd af te dwingen; Een verplichtingenadministratie in te voeren.
Europese aanbestedingen	2018	De interne controle op de Europese aanbestedingen af te ronden; Een aanbestedingskalender op te stellen op basis van een volledig ingericht contractenregister;
Personeel	2018	Alle personeelsdossiers digitaliseren;
Verstrekke subsidies	2018	Een subsidieregister in te stellen teneinde de tijdigheid en eenduidigheid te bevorderen; De naleving van de voorwaarden zoals gesteld in de ASV te controleren op naleving;
Grondexploitatie	2018	Interne controle uit te voeren op de berekeningen van de grondexploitatie;
WMO en Jeugd	2018	De interne controle op de processen WMO en Jeugd verder uit te breiden, zodanig dat de afhankelijkheid van externe partijen wordt verminderd.

Aandachtspunten Raad

2. Aandachtspunten Raad

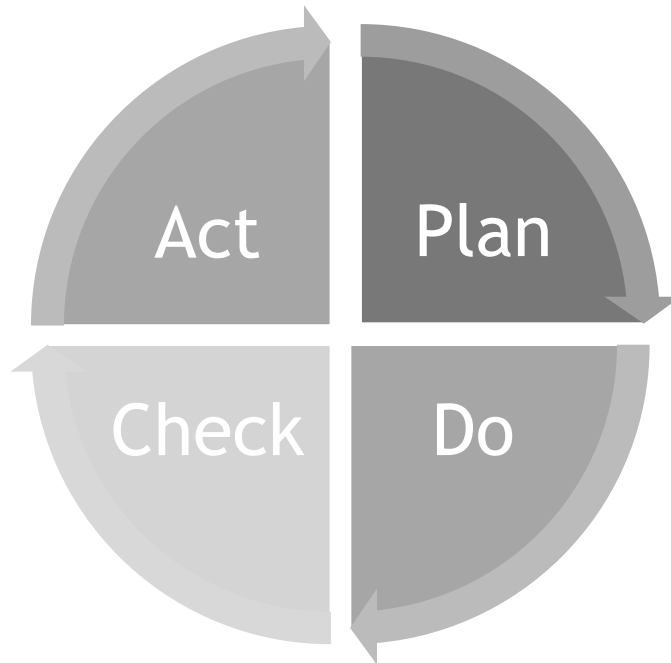
Van de gemeenteraad hebben wij de volgende aandachtspunten meegekregen voor onze controle van de jaarrekening 2018:

- Is de planning en control rondom het sociaal domein goed ingeregeld en heeft de organisatie daarvoor goede basisinformatie om het sociaal domein te kunnen monitoren?
- De gemeente verstrekt subsidies in het kader van het energie uitvoeringsplan. Worden deze subsidies rechtmatig verstrekt?
- Afhankelijk van de uitkomst van de behandeling van de begroting 2019: Wat vindt de accountant van de omvang van de reserves? Hoe verloopt het proces rondom het toevoegen aan de reserves of het gebruik van de reserves? Zijn er afspraken over de communicatie hierover en worden deze gevolgd?
- Het onderzoeken van de implementatie van de verbetervoorstellen die zijn gedaan in de managementletters uit 2014-2017 ten aanzien van de aanbestedingen.

De antwoorden op deze vragen zullen wij opnemen in het accountantsverslag.

Algemene beheersing

3. Algemene beheersing

Wij hebben in het kader van onze controle-opdracht een interimcontrole uitgevoerd.

Tijdens onze interimcontrole controleren wij de interne beheersing binnen uw organisatie. Hierbij onderscheiden wij de algemene beheersing en de beheersing van processen. In dit hoofdstuk gaan wij nader in op de algemene beheersing en in het volgende hoofdstuk (4) op de beheersing van processen.

Voor een effectieve interne beheersing zijn een aantal meer algemene beheersmaatregelen noodzakelijk, zoals verordeningen en beleid, de zogenaamde hard controls. Voor een goede werking van deze maatregelen zijn echter ook soft controls nodig, wat is de cultuur, leiderschapsstijl, hoe gaat de organisatie om met nieuwe risico's. Deze aspecten nemen wij mee in de beoordeling.

In dit hoofdstuk brengen wij de sterke punten uit de algemene beheersing en de ontwikkelpunten onder uw aandacht. Wij beogen hierin niet volledig te zijn, maar benoemen die zaken die ons opvallen c.q. waarmee uw gemeente reeds bezig is.

Sterke punten algemene beheersing (1/1)

Sterke punten	Herkomst	Toelichting
1. De governance structuur is ingericht	2018	<p>Uw gemeente heeft een auditcommissie ingesteld. De commissie heeft een adviserende rol naar de raad en overlegt met de accountant over de jaarrekening, het accountantsverslag en de managementletter. De rol van de auditcommissie ontwikkelt zich door, zodat verdere invulling wordt gegeven aan het opdrachtgeverschap van de raad aan de accountant en de controlerende functie van de raad.</p> <p>Op 18 september 2018 is een nieuwe Rekenkamercommissie geïnstalleerd. Er is nog geen onderzoeksplan bekend maar het eerste onderzoek is gericht op de Jeugdwet.</p>
2. Er is een actuele risico-inventarisatie	2018	<p>In 2009 is voor het laatst een nota Risicomanagement opgesteld. Deze is de basis geweest voor het jaarlijks bij het opstellen van de begroting actualiseren van de risico's en de financiële vertaling daarvan. Uw gemeente heeft volgens de laatste berekening voldoende weerstandsvermogen om de risico's te kunnen opvangen.</p>
3. Het normenkader en het controleprotocol zijn vastgesteld	2018	<p>Het normenkader is in november 2018 vastgesteld door de Raad. Het doorlopende controleprotocol dateert van 2009. Deze wordt geactualiseerd en in het voorjaar 2019 wordt een nieuw controleprotocol voor de komende jaren vastgesteld.</p>
4. De AVG procedures zijn opgezet	2018	<p>Er zijn een Chief Information Security Officer, een Privacy Officer en een Functionaris Gegevensbescherming benoemd. Er is een risicoanalyse gemaakt en er zijn een verwerkingsregister en overeenkomsten opgesteld.</p>
5. Juridische controle wordt uitgevoerd	2018	<p>De juridische medewerker voert themagerichte controles uit op de processen. De uitkomsten van de juridische themacontroles worden besproken met het college van Burgemeester en Wethouders.</p>

Ontwikkelpunten algemene beheersing (1/2)

Ontwikkelpunten	Herkomst	Toelichting
1. Verdere beheersing frauderisico's	2018	<p>Binnen uw gemeente is er aandacht voor integriteit. Zo is er bijvoorbeeld een regeling Melding Vermoeden Misstanden, een gedragscode voor politieke ambtsdragers, heeft er een integriteitsonderzoek naar de nieuwe wethouders plaatsgevonden. Het geven van vertrouwen is de basis voor de cultuur binnen uw gemeente. Er is een platte organisatie en verantwoordelijkheden liggen laag in de organisatie.</p> <p><i>Om het bewustwordingsproces rondom integriteitsrisico's verder vorm te geven doen wij de volgende aanbevelingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Het uitvoeren van een frauderisicoanalyse;</i>- <i>Het opstellen van een fraudeactieplan mocht zich een fraude voordoen;</i>- <i>Een nota misbruik en oneigenlijk gebruik op te stellen waarin de filosofie, algemene uitgangspunten en risicoanalyse maar ook maatregelen ter voorkoming en afdoening van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn opgenomen.</i>

Ontwikkelpunten algemene beheersing (2/2)

Ontwikkelpunten	Herkomst	Toelichting
2. Interne controle uitbouwen	2018	<p>In uw gemeente liggen de verantwoordelijkheden laag in de organisatie. De teams ontwikkelen zichzelf onder leiding van de directie en de concern-opdrachtgevers. Het inzicht en de kennis in de processen ligt laag en versnipperd in de organisatie. Interne controle wordt ook laag in de organisatie uitgevoerd. Vanaf 2021 wordt van het College verwacht dat zij een in control verklaring aan de Raad gaat verstrekken.</p> <p><i>Wij adviseren u ter voorbereiding hierop:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Het interne controleplan te upgraden naar directie- en Collegeniveau door ook de resultaten van de interne controlewerkzaamheden in de overleggen te bespreken.</i>• <i>De interne controle te dynamiseren, door bijvoorbeeld elk kwartaal een deel van alle processen te controleren.</i>
3. Doorontwikkeling stuurinformatie	2018	<p>De planning en control cyclus is in ontwikkeling. Voor 2019 is voor het eerst een perspectievennota gemaakt. Vanaf 2019 is het de bedoeling dat er 1 tussentijdse rapportage wordt opgesteld. Dit heeft mogelijk tot gevolg dat er een slotwijziging voor de Raad dient gemaakt voor eventuele begrotingsoverschrijdingen.</p> <p><i>Wij adviseren u hierbij in het bijzonder aandacht te schenken aan:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Een actualisatie van de financiële verordening;</i>• <i>De verwachte winst op de grondexploitatie per jaar op te nemen.</i>

Beheersing processen

4. Beheersing processen

Wij hebben in het kader van onze controle-opdracht een interimcontrole uitgevoerd.

Hierbij hebben wij de administratieve organisatie en interne beheersing van de belangrijkste processen, voor zover van belang voor onze jaarrekeningcontrole, beoordeeld en gecontroleerd. Wij hebben tijdens de interimcontrole alleen de inrichting en het bestaan van de inrichting vastgesteld en hebben de werking beperkt getoetst. Er zijn intern reeds controlewerkzaamheden uitgevoerd, waarvan wij gebruik hebben gemaakt bij onze controle.

De hierin opgenomen sturings- en beheersingsmechanismen, alsmede het zelfcontrolerend vermogen en het managementcontrolsysteem van uw organisatie, staan hierbij centraal.

De werkzaamheden hebben zich primair gericht op de onderbouwing van de controleverklaring bij de jaarrekening. Wij beoordelen in hoeverre de interne organisatie de risico's op fouten in de jaarrekening en rechtmatigheid afdekt. Vervolgens bepalen wij het effect hiervan op de gegevensgerichte werkzaamheden die wij tijdens de jaarrekeningcontrole uitvoeren. Daarnaast signaleren wij vanuit de controle verbeter- c.q. adviespunten ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de interne beheersing.

De aanbevelingen inzake de processen rubriceren wij in aanbevelingen met Hoog, Midden of Laag belang.

Aanbeveling processen H00G (1/4)

Proces	Bevinding	Aanbeveling
Inkopen	<p>Levering van de prestatie Het bestellen, de ontvangst (prestatielevering) en de autorisatie van de betaling ligt in één hand bij de budgetbeheerder. Het bewijs voor de geleverde prestatie is getoetst bij de interne controle maar niet onderbouwd met de onderliggende bescheiden.</p> <p>Mandatering Bestellingen groter dan € 50.000 dienen door 2 personen te worden geautoriseerd, te weten de budgetbeheerder en de budgethouder. Dit wordt niet afgedwongen in het systeem.</p> <p>Verplichtingen administratie Er is geen verplichtingenadministratie aanwezig. Uit de interne controle en onze controle blijkt dat een aantal opdrachten niet beschikbaar is. Hoe wordt de juistheid van de gefactureerde goederen en diensten dan gecontroleerd?</p>	<p><i>Wij adviseren u de bewijsstukken voor de geleverde prestatie op een gestructureerde wijze in het geautomatiseerde systeem toe te voegen.</i></p> <p><i>Wij adviseren u de bestelprocedure zodanig geautomatiseerd in te richten dat de routing van een bestelling groter dan € 50.000 verplicht langs de budgethouder gaat.</i></p> <p><i>Wij adviseren u een verplichtingenadministratie in te richten teneinde een toets uit te kunnen voeren op de juiste facturatie en de volledigheid van de verplichtingen in beeld te hebben.</i></p>

Aanbeveling processen H00G (2/4)

Proces	Bevinding	Aanbeveling
Europese aanbestedingen	<p>Proces Het aanbestedingsproces is belegd bij de budgetbeheerder en/of budgethouder. Bij bestellingen is het niet verplicht de inkoopadviseur te raadplegen voor de juiste procedure. Door het ontbreken van een signaleringsmiddel wordt het risico gelopen dat een aanbesteding niet of niet tijdig volgens de juiste spelregels wordt gedaan.</p> <p>Contractenregister In het zaakstelsel zijn een aantal contracten geregistreerd, maar dit is niet volledig. U heeft aangegeven dat intern onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van een nieuw zaakstelsel.</p>	<p><i>Wij adviseren u de interne controle inzake de Europese aanbestedingen af te ronden.</i></p> <p><i>Bij inhuur adviseren wij u expliciet de overwegingen van de gevolgde inkoopprocedure goed vast te leggen.</i></p> <p><i>Wij adviseren u toe te zien op de tijdigheid en volledigheid van de juistheid van de aanbestedingen door het inrichten en gebruiken van een volledig contractenregister en op basis daarvan een aanbestedingskalender op te stellen.</i></p>
Personeel	<p>De gemeente Berkelland voert de salarisadministratie voor een aantal andere entiteiten. De personele dossiers zijn fysiek op diverse plaatsen in de Achterhoek gearhiveerd en niet digitaal beschikbaar.</p>	<p><i>Wij adviseren u over te gaan tot digitalisering van alle personele dossiers van de gemeente Berkelland maar ook de andere entiteiten. Alle daartoe bevoegde personen kunnen dan vanaf diverse locaties inzage hebben in dezelfde informatie.</i></p>

Aanbeveling processen H00G (3/4)

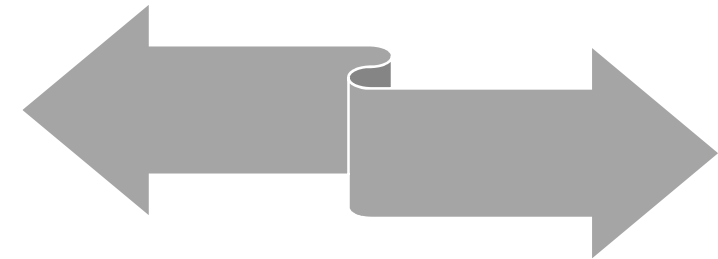
Proces	Bevinding	Aanbeveling
Subsidies	<p>Verstrekking subsidies Er zijn diverse budgethouders bevoegd tot het verstrekken van subsidies. Voor de verstrekking van de subsidies en de vaststelling is geen eenduidige procedure.</p> <p>Vaststelling subsidies Op basis van diverse voorwaarden zoals deze gesteld zijn in de Algemene Subsidie Verordening, kan een subsidie worden vastgesteld. De voorwaarden waaronder tijdigheid en in te leveren documenten worden niet door alle subsidieontvangers nagekomen.</p>	<p><i>Wij adviseren u een centraal subsidieregister met alle verstrekte subsidies aan te leggen waarin onder meer de tijdigheid van de verstrekking en vaststelling wordt bewaakt.</i></p> <p><i>Wij adviseren u de subsidievoorwaarden te handhaven en bij niet nakoming de verstrekking van de subsidie in te trekken. Een andere optie is om de regels in de subsidieverordening waar mogelijk aan te passen.</i></p>
Grond-exploitatie	<p>De planexploitaties worden door de planeconoom opgesteld. Hij maakt hiervoor gebruik van informatie uit verschillende bronnen. Op de planexploitaties vindt zelfcontrole plaats door de planeconoom maar geen interne controle door een andere functionaris. Door de afhankelijkheid van 1 persoon is er een kwetsbare situatie.</p>	<p><i>Wij adviseren u interne controle uit te voeren op de waardering van het onderhanden werk per jaareinde door middel van:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Een onafhankelijke partij een beoordeling uit te laten voeren op de juistheid van de gehanteerde parameters en de redelijkheid van de veronderstellingen van de verwachte lasten en baten;</i>- <i>De rekenkundige juistheid van de berekeningen te toetsen.</i>

Aanbeveling processen HOOG (4/4)

Proces	Bevinding	Aanbeveling
WMO en Jeugd	<p>Tijdigheid beschikkingen In onze controle hebben we geconstateerd dat niet alle beschikkingen binnen de gestelde termijn van 2 weken worden afgegeven of dat ze afgegeven worden nadat de zorg al gestart is.</p> <p>Geleverde prestatie Uw gemeente steunt voor de rechtmatigheid van de uitgaven, specifiek de levering van de zorg, op de controleverklaringen van de zorgorganisaties voor de zorg in natura. Daarnaast wordt bij herindicatiegesprek gevraagd of de prestaties zijn geleverd.</p> <p>PGB Voor de juistheid van de PGB-last is de gemeente afhankelijk van de verklaring van de accountant van de sociale verzekeringsbank (SVB). In voorgaande jaren is gebleken dat de SVB de administratie niet volledig op orde had. Dit werkt door bij het kunnen vaststellen van de juistheid en rechtmatigheid van de PGB-last van de gemeente.</p> <p>Eigen bijdrage CAK Over de rechtmatigheid van de berekening van de eigen bijdragen voor de zorg door het CAK kan geen zekerheid worden verkregen omdat hierover geen controle-informatie wordt ontvangen over 2018.</p>	<p><i>Wij adviseren u de wettelijke termijnen te handhaven en pas de zorg te starten na afgifte van de beschikkingen.</i></p> <p><i>Om de afhankelijkheid van de verklaringen van de zorgaanbieders te reduceren adviseren wij u de navraag van geleverde prestatie om te rekenen in de financiële aanspraak van de WMO en de schuldpositie per jaareinde in beeld te brengen.</i></p> <p><i>Voor de bepaling van de rechtmatigheid van de PGB-uitgaven adviseren wij u de volgende interne controles uit te voeren:</i></p> <ul style="list-style-type: none"><i>A. controle van het toekenningsproces;</i><i>B. budgetconfirmatie met de SVB;</i><i>C. analyse van het gebruik ervan door de cliënt.</i> <p><i>Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.</i></p> <p><i>Wij adviseren u deze situatie - zoals ook voorgaand jaar - tekstueel toe te lichten in de jaarrekening.</i></p>

Aanbeveling processen MIDDEN (1/1)

Proces	Aanbeveling
Lokale heffingen	<i>Wij adviseren u in overleg te gaan met het GBT over de periodiciteit van de geleverde informatie en daarbij aansluiting te vragen op de informatie in de P&C cyclus.</i>
Leerling vervoer	<i>Wij adviseren u de facturen van ZOOV af te stemmen met de afgegeven beschikkingen.</i>
start Afschrijving	<i>Wij adviseren te starten met afschrijven vanaf het moment van ingebruikname en deze wijze van verwerken op te nemen in de financiële verordening.</i>
Inrichting financiële administratie	<i>Wij adviseren u de inrichting van de financiële administratie te reduceren tot een overzichtelijke indeling.</i>

Aandachtspunten jaarrekening

5. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

Op basis van de beoordeling van de interne processen en controles stellen wij aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole op.

Deze aandachtspunten zullen wij hoofdzakelijk opvangen door cijferbeoordelingen en detailwerkzaamheden.

Daarnaast zijn er aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole benoemd naar aanleiding van de actuele ontwikkelingen bij de gemeente.

De werkzaamheden die hiervoor verricht worden zullen afgestemd worden op de aard en omvang van de ontwikkelingen.

Tevens besteden wij aandacht aan de verslaggevingsvereisten, waaronder het jaarverslag. Hieronder lichten wij enkele aspecten en posten toe. Hierbij besteden wij specifieke aandacht aan het gebruik van schattingen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole vragen wij uw specifieke aandacht voor:

1. Het uitvoeren van (extra) interne controles, detailcontroles en cijferbeoordelingen voor de processen met tekortkomingen. Wij stellen een lijst met op te leveren stukken op voor u en overleggen over de te nemen maatregelen;
2. De aansluiting tussen het totaal van de taakvelden en het totaal van de baten en lasten;
3. Aansluitingen te maken tussen de subadministraties en de financiële administratie;
4. Zorg te dragen voor een volledige kredietregistratie op basis van de raadsbesluiten;
5. De ENSIA audit afronden en de vereiste rapportages opstellen.

Ontwikkelingen / wetgeving

6. Ontwikkelingen / wetgeving (1/2)

Uw organisatie heeft continue te maken met veranderende wet- en regelgeving, zoals:

1. De AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming);
2. Nieuwe vragen en antwoorden BBV editie augustus 2018;
3. De Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren);
4. BTW wijzigingen.

In dit verband willen wij u wijzen op de volgende ontwikkelingen:

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG is per 25 mei 2018 in werking getreden. De AVG is voldoende onder de aandacht. Uw gemeente heeft onder andere de volgende maatregelen genomen:

- Er is een medewerker gegevensbescherming (FG-er) aangesteld;
- Er zijn bijeenkomsten geweest om de medewerkers te informeren over de AVG en de effecten hiervan voor de organisatie.
- Het verwerkingsregister is ingesteld;
- De procedure voor het opvragen van gegevens van inwoners is onderhanden;
- De risico-analyse per proces is onderhanden.

Het niet nakomen van de AVG kan grote boetes opleveren door meldingen van mensen die vinden dat hun persoonsgegevens kunnen worden ingezien door andere mensen die daar niets mee te maken hebben. Wij adviseren u een jaarlijkse audit in te stellen om vast te stellen of de genomen maatregelen worden nageleefd en hierover ook jaarlijks aan het College te rapporteren over de bevindingen.

Besluit begroting en verantwoording (BBV)

De regels voor het samenstellen van begrotingen en de jaarstukken veranderen voortdurend. De commissie BBV stelt 2x per jaar een overzicht van vragen en antwoorden op. Tevens worden voor specifieke verslaggevingsaangelegenheden notities opgesteld. De belangrijkste wijzigingen voor de jaarrekening van 2018 zijn:

- **EU-aanbestedingen**
Meerjarige inkoopcontracten die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed, moeten worden toegelicht onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen. Als dit niet gebeurt is naast de rechtmatigheidsfout tevens sprake van een getrouwheidsfout. Hier moet het bedrag van de opdrachtwaarde worden vermeld. Dit bedrag is ook de fout die meegewogen wordt bij het accountantsoordeel;
- **Grondexploitaties**
Met ingang van 2018 worden de winsten berekend op de nominale waarde en is een berekening op basis contante waarde niet meer toegestaan. Netto contante waarde (NCW) is alleen toegestaan bij verliesvoorzieningen (disconteringsvoet 2%);
- **Beleidsindicatoren**
De commissie adviseert om naast de realisatie ook de begrote waarden op te nemen, aangezien deze indicatoren moeten bijdragen aan het beleidsmatiger maken van de begroting en jaarverslag en om te kunnen toetsen of de nagestreefde beleidsindicatoren zijn behaald;
- **Materiële vaste activa**
 - a) Panden die te koop zijn (het besluit is genomen), worden overgeboekt naar de voorraden handelsgoederen. Als deze panden worden verhuurd dan wordt er ook op afgeschreven;
 - b) Het starten met afschrijven “op het moment van ingebruikname” is in tegenstelling tot eerdere berichten toch wel toegestaan;
 - c) Per activasoort kan sprake zijn van aparte activeringsgrenzen.

Ontwikkelingen / wetgeving (2/2)

Voor het begrotingsjaar 2019 geldt dat in geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, een voorziening gevormd moet worden. Wij adviseren u deze situaties in beeld te brengen. Eveneens geldt met ingang van het begrotingsjaar 2019 dat een onderhoudsvoorziening gebaseerd dient te zijn op een recent beheerplan (maximaal 5 jaar oud). Afwijkingen hiervan moeten worden toegelicht

In augustus 2018 is de notitie structurele en incidentele baten en lasten uitgebracht. Doel van de notitie is om het onderscheid te verduidelijken, zodat het onderscheid meer eenduidig wordt toegepast. De commissie geeft aan dat de in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen posten moeten worden toegelicht. De commissie adviseert om in de financiële verordening een grensbedrag op te nemen vanaf welke omvang de incidentele baten en lasten afzonderlijk moeten worden gespecificeerd en om het structureel begrotingsaldo overeenkomstig het in de notitie opgenomen model te presenteren.

Wnra

Per 1 januari 2020 treedt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren in werking. Het dienstverband tussen de ambtenaar en de werkgever verhuist als gevolg hiervan van het bestuursrecht naar het civiele recht.

De belangrijkste gevolgen hiervan zijn:

- Wijzigingen in het ontslagrecht;
- Wijzigingen bij arbeidsongeschiktheid.

De veranderingen als gevolg hiervan vragen om een transitie. Deze heeft een enorme impact op uw organisatie en de mensen die werkzaam zijn binnen uw organisatie. Teneinde op tijd klaar te zijn voor deze nieuwe wet- en regelgeving adviseren wij u een impactanalyse te maken en een implementatieplan, zodat zowel u als de ambtenaren tijdig zijn voorbereid op wat komen gaat.

De Wnra heeft ook financiële consequenties voor uw organisatie. Uw organisatie heeft een proces in gang gezet om de gevolgen voor de begroting in beeld te brengen.

BTW

In de BTW wet- en regelgeving is een aantal wijzigingen voor uw organisatie van belang. Deze betreffen:

- **Verruiming sportvrijstelling BTW**
Het financiële nadeel van de aangekondigde verruiming sportvrijstelling BTW per 1 januari 2019 voor uw organisatie dient beoordeeld te worden. Tevens moet u tijdig subsidie aanvragen om het BTW-nadeel te beperken.

Afsluiting

7. Afsluiting

Planning

Wij hebben de jaarrekening controle gepland in week 16 en 17. In week 2 hebben wij gepland om de interne controlewerkzaamheden over geheel 2018 te controleren.

Totstandkoming

Deze managementletter is tot stand gekomen in overleg met en na afstemming met de betrokken ambtenaren, de gemeentesecretaris en de wethouder financiën.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. R.H. Gosselink-Wolbrink RA